Guste Santini: "BESPUĆIMA EKONOMSKE PLITIKE – Tranzicija samoupravnog u tržišni model privređivanja", BINOZA-PRESS, Zagreb, 2001.

Moje prvo izdanje kod istog izdavača "krenulo" je početkom prošle (2000.) godine koje je imalo za cilj da - na "valu" optimizma rezultata izbora – dadem svoj doprinos kako bi se ubrzano, dovoljno radikalno i socijalno prihvatljivo mjenjao privredni sistem i vodila primjerena ekonomska politika. Nakon neuspjeha u pogledu promjena (učinaka) moje prve knjige koja je bila doborovoljni prilog što, kako, kada, zašto I gdje mjenjati kritične "točke" hrtvatske privrede; pokrenuo sam u srpnju web-stranicu nastavljajući tako započeti posao analitičkog promatranja događanja u Hrvatskoj sada usmjerena građanima Hrvatske kako bi bili informirani o mojim pogledima (u ulozi kroničara) na hrvatsku privrednu (ponekad) I socijalnu zbilju. Naprosto prema povratnim informacijama spoznao sam da je sadašnja oporba pokazala veći interes od valadajućeg "peterca". Tako sam od pokušaja da sugeriram promjene svoje tekstove usmjerio u pravcu kronike zadržavajući dovoljnu dozu kritititičnosti ali I prijedloga I sugestija. Smatrao sam - I smatram - da kritika nema smisla ako se ne ponude odgovori od strane kritičara. Na čitaocu je da ocjeni koliko sam bio objektivan tom prilikom.

„Kako novo nastaje u krilu starog" to sam u ovom (po opsegu dvostruko većem radu) pokušao „povezati" prethodni sistem sa današnjim privrednim (preciznije - društvenim) sistemom. Razlozi za to su mnogostruki. Ne ulazeći u nabrajanja navest ću samo neke razloge.

Prvo. Komparativna statička analiza sa susjednom nam Slovenijom pokazuje da u Hrvatskoj nije na primjeren način "iskorištena" pozitivna energija prethodnog sistema.

Drugo. Nihilistički odnos sa prethodnim sistemom uz izostanak primjerene koncepcije I strategije razvoja učinio je hrvatski "brod" neupravljivim jer nije bilo orijentira a I kormilo je ponekad otkazalo poslušnost. Signali iz MMF-a I Svjetske banke polazili su operacionalizaciju promjena "svjetskim očima" a ne mogućnostima hrvatskog broda. Kako smo mi sve prihvaćali to se je iz ugla signalizatora (WB, MMF-a) nije moglo precizno ocjeniti pogonske I maritativne mogućnosti hrvatskog broda. Prisutan dug pokazuje da ćemo ipak morati biti sprovedeni u "brodograilište" na popravak.

Treće. Kako smatram da je prethodni sistem bio relevantno nadmoćan sistemima tzv. realnog socijalizma to sam se želio (ipak nedovoljno kako ne bi upao u "zamku" ekstenzivnosti koju smatram zamarajućom) preciznije odrediti o nekim pitanjima derivirajući današnju zbilju iz prethodnog sistema.

Četvrto. Kako je I u inozemstvu moje prvo izdanje pobudilo značajnu pažnju, posebno u zemljama prethodne Jugoslavije, to sam "povezivanjem" prethodnog I tekućeg privrednog sistema pokušao im ukazati na probleme koje neće izbjeći ako promjenama ne prethodi koncepcija I strategija razvoja. Naime, kao što stariji znaju, a danas se zaboravlja, prethodni sistem se je ozbiljno izučavao diljem svijeta I o njemu su se izjašnjavala mnoga ugledna ekonomska imena.

Drugi dio rada je zapravo kvantifikacija učinjenog od Antiinflacijskog programa do današnjih

dana. Ocjena je bazirana na novčanim tokovima i stoga je manjkava. Ipak, smatram je dostatnom za ocjenu da tranzicija, transformacija, nazovite događanja kako hoćete, privrednog sistema je po mnogo čemu bila inferiorna prethodnom sistemu. Ovo nije obrana prethodnog sistema već ocjena postojećeg i tako valja ovaj moj stav interpretirati.

Ovo pišem jer se, osim ako čitaoci drugačije ne odluče, s ovim napisom „opraštam“ od Bespuća..... i okrećem se koncepciji i strategiji razvoja. Usput najavljujem I moju analizu prethodnog sistema kako bih novim mladim ekonomistima ostavio u nasljeđe da istražuju ovaj sistem koji je ipak bilo određenje budućnosti I stoga preuranjen - neuspješan (uz prisutnu boljševizaciju). Po mome mišljenju vrijeme će tek pokazati koje su bile mogućnosti tog sistema kad mu se oduzme “jalovina” boljševičkog sistema.

Pišem na kraju, a pripada zapravo samom početku. Želim izraziti zahvalnost izdavaču koji je zaustavio tisak ove knjige kako bi promjenio **posvetu umjesto roditeljima kako je bilo zamišljeno posvetio sam je dragom čovjeku Prof. dr. Sanji Andrijašević koja je emitirala toliko ljudske pažnje I razumjevanja a njezin je život tako naglo i tragično prekinut.** Bila je velik mislilac (pokrivala ogromno područje iz područja financijskog sistema I politike) iako joj njezina skromnost dozvolila da to pokaže samo na diskretan način što su identificirali tek znanstvenici I zaljubljenici u financijsku znanost.